

מ"ת 37228/08/14 - אברהים מוגרבי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים

מ"ת 37228-08-14

לפני: כב' השופט דוד חשין, נשיא

אברהים מוגרבי (עציר)

ע"י ב"כ עו"ד איברהים עיאד

נגד

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)

ע"י ב"כ עו"ד חן בן שלום

החלטה

1. ביום 26.08.14 הוגש כתב אישום נגד המבקש, בגדרו הואשם בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה - עבירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977. בד בבד עם כתב האישום הוגשה בקשה לעצור את המבקש עד לתום ההליכים המשפטיים בעניינו.

2. בהחלטה שניתנה בתום הדיון שהתקיים ביום 29.08.14 בפני חברי הנכבד, השופט כרמל, נכתב כלהלן:
"מכתב האישום אשר נכתב ונוסח ע"י המבקשת, זאת בהסתמך על חומר הראיות שבידה, עולה כי המתלונן הגיע אל ביתו של המשיב [אשר מתגורר ברחוב השלשלת בירושלים], שהוא דודו, כשהוא שיכור. מסתבר גם מתיק החקירה כי המתלונן נמצא מאחורי דלת חדר השינה של המשיב. עוד עולה מכתב האישום כי בעקבות כך פרץ ויכוח בין השניים, במהלכו, המתלונן הוא זה שאיים על המשיב, הוא זה שבעט בו באשכיו, ובתגובה ניגש המשיב למטבח הבית, נטל אולר והחביאו בכיסו. בהמשך, כפי שמציין כתב האישום, המשיב חזר אל המתלונן וביקש ממנו להירגע. בתגובה לכך, המתלונן תפס את המשיב בצווארו, שאז המשיב דקר אותו שתי דקירות".

3. עוד נכתב בהחלטה כי מעשיו הלכאוריים של המבקש הינם רעים, קשים ופסולים, אך לא ניתן שלא להסתכל על התמונה הכוללת המוליכה למסקנה כי ניתן לאיין את המסוכנות הקמה מהמשיב באמצעות חלופת מעצר שתרחיק אותו ממקום מגוריו וממקום מגורי המתלונן. לפיכך הורה השופט כרמל על שחרור המבקש לחלופת מעצר, בכפוף למספר תנאים: שהיה במעצר בית בביתם של עייאשה ומוחמד עווארי ברחוב טרומפלדור 31, עכו; המצאת שלושה ערבים שיחתמו על ערבות בסכום של 15,000 ש"ח כל אחד, בניהם אחותו של המבקש ובעלה, כאשר המבקש ישהה עם אחד מהם בכל עת; והפקדה בסכום של 7,500 ש"ח.
4. בסופו של הדיון הודיעה המשיבה כי היא מבקשת כי ביצוע ההחלטה יעוכב, זאת כדי לשקול האם לערור עליה. בית המשפט נעתר לבקשה, והורה על עיכוב ביצוע ההחלטה עד ליום 31.08.14 שעה 09:00. היום (לפי חותמת בית המשפט), ושמה שלשום (לפי התאריך הנקוב בשולי המסמך), הודיעה המשיבה כי אין בכוונתה להגיש ערר על ההחלטה האמורה.
5. היום (31.08.14) הגיש המבקש "בקשה בהולה לעיון חוזר וקביעת דיון לאור אי עמידה בתנאים". בבקשה נאמר כי המבקש הובא לבית המשפט מאחר שהוא לא עמד בסכום ההפקדה, וכי מבוקש לקבוע דיון דחוף לצורך עיון מחדש בהחלטת השופט כרמל בעניין זה.
6. בפתח הדיון בבקשה טען ב"כ המערער כי בעת שנקבעו תנאי השחרור של המבקש הייתה התעלמות לא מכוונת מסעיף 46 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה- מעצרים), תשנ"ו-1996 (להלן - חוק המעצרים) שקובע, בין היתר, כי בטרם יורה בית המשפט על חלופה יתחשב במצבו הכלכלי של המשתחרר ובמהות העבירה. נטען כי נסיבות העבירה הן כאלה המצדיקות התחשבות. יתר על כן, נטען כי למבקש אין תלוש משכורת, כי הוא עובד בעבודות מזדמנות כצבעי וכי הוא המפרנס היחידי של משפחתו, המונה, בנוסף לו, את אשתו וחמשת ילדיו. בא כוחו של המבקש הציע לבטל את סכום ההפקדה אשר נקבע בהחלטתו של השופט כרמל, ותחת זאת להוסיף את אשתו של המבקש כערבה נוספת, וכן כי המבקש יחתום על ערבות משמעותית בסכום של 20,000 ש"ח.
7. במהלך הדיון הצעתי לצדדים כי סכום ההפקדה יופחת ל-2000 ש"ח, אשר ישולמו בשני תשלומים חודשיים שווים.
8. לאחר שהתייעץ בממונים עליו, הודיע ב"כ המשיבה כי לא יוכל להיענות להצעה זו. לשיטתו החלטתו של כב' השופט כרמל, והתנאים שנקבעו בה "נתפרו על-פי מידות המסוכנות של המבקש". עוד צוין כי מדובר בתת מקרה מובהק של תרבות הסכין, וכי הסיבה לכך שלא הוגש ערר על החלטתו של השופט כרמל, נעוצה, בין היתר, בסכום ההפקדה המהווה "חומה שיש בה כדי לאיין את מסוכנות המבקש".

דיון והכרעה

9. הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להתקבל, באופן שיפורט בהמשך החלטה זו.

10. השיקולים לקביעת ערובה פורטו בסעיף 46 לחוק המעצרים. וכך קובע הסעיף:

(א) ציווה שופט לשחרר אדם בערובה או להטיל עליו ערובה, יקבע את סוג הערובה, גובה הערובה, וכן את תנאי הערובה ומשך תוקפם; והכל במידה שאינה עולה על הנדרש כדי להשיג את מטרות הטלת הערובה.

(ב) בהחלטתו לפי סעיף קטן (א) ישקול השופט גם את אלה -

- (1) מהות העבירה;
- (2) המידע שבידי התביעה;
- (3) עברו הפלילי של האדם;
- (4) מצבו הכלכלי של האדם ויכולתו להמציא את הערובה הנדרשת;
- (5) האפשרות שהאדם יוכל לעמוד בתנאי הערובה.

בסעיף 47(ג) לחוק המעצרים נקבע כי מקום בו "לא קבע השופט מועד להמצאת הערובה ולא הומצאה הערובה, יובא העצור בפני שופט תוך 48 שעות מעת מתן ההחלטה".

עוד נקבע בחוק, בסעיף 52(ב) כי "אדם המוחזק במעצר בשל אי יכולתו להמציא ערובה, רשאי לפנות בכל עת בבקשה לעיון חוזר".

11. בעניינו, אין חולק כי המבקש לא הפקיד את הערובה שנקבעה כתנאי לשחרורו בהחלטתו של השופט כרמל, ולפיכך נותר במעצר. המבקש טוען כי אין ביכולתו לעמוד בתנאים שנקבעו בהחלטתו של השופט כרמל באשר לסכום הערובה שעליו להפקיד, ואילו המשיבה טוענת כי הסיבה לכך שלא הוגש ערר על החלטתו של השופט כרמל נעוצה בגובה הערבות שנקבעה, אשר יש בו, לשיטתה, לאיין את מסוכנתו של המבקש.

12. כאמור לעיל, בסעיף 46(ב) לחוק נקבעו השיקולים השונים שיש לשקול שעה שמתקבלת החלטה בעניין ערובה. על שיקולים אלה חזר בית המשפט העליון בבש"פ 9354/09 גלמור נ' מדינת ישראל (10.12.09), שם ציין כב' השופט פוגלמן "כי אף שאופייה של הערובה אינו צריך להיגזר, באופן בלעדי, ממצבו הכלכלי של העורר או מחומרתן ומהותן של העבירות המיוחסות לו, הרי שהוראת סעיף 46(ב) לחוק המעצרים - והפסיקה שבאה בעקבותיה - אינם מותירים ספק באשר לכך שניתן להביא שיקולים אלה במניין השיקולים לעניין גובהה ואופייה של הערובה [...]".

13. דא עקא שבעניינו של המבקש לא נערך דיון עובר לקביעת הערובה בכל הנוגע ליכולתו הכלכלית של המבקש לעמוד בה. טענות אלה הועלו לראשונה אך במסגרת הדיון בבקשה לעיון חוזר שהתקיים היום, בגדרו נטען כי העותר מתפרנס מעבודות ארעיות כצבעי וכי הוא המפרנס היחיד של משפחתו (שכאמור לעיל, מונה את אשתו ואת חמשת ילדיו). בנסיבות אלה, יש מקום לשקילה מחדש של ההחלטה בדבר גובה סכום הערובה שעל המבקש להפקיד כתנאי

לשחרורו לחלופת מעצר בבית אוחותו.

14. ער אני לטענתה של המשיבה לפיה הסיבה שלא הוגש ערר על החלטתו של השופט כרמל הוא משום גובה סכום הערובה, שיש בו, לשיטתה, לאיין את מסוכנות המבקש. ניתן היה לשקול טענה זו של המשיבה, אילו התקיים דיון במצבו הכלכלי של המבקש, וביכולתו לעמוד בהפקדת סכום הערובה שנקבע. זאת משום שקביעת הרף ההולם אשר יבטיח מצד אחד את מטרת המעצר, ומצד שני, לא יטיל על הנאשם נטל כבד מעבר להכרחי כדי להשיג מטרה זו "עשוי להיות שונה מאדם לאדם בהתאם לרקעו המיוחד, לנסיבותיו האישיות ונסיבות העבירה המיוחדות לו. הדבר בולט במיוחד כאשר מדובר בתאני הגבלה כספיים אשר משמעותם עשויה להשתנות מאדם לאדם בהתאם ליכולתו הכלכלית" (בש"פ 3153/00 שלומוב נ' מדינת ישראל (09.05.00), מפי כב' השופטת פרוקצ'יה).

15. נוכח כל האמור, נראה כי יש להפחית את סכום ההפקדה ולהעמידו על 2,000 ש"ח, אשר ישולמו בשני תשלומים חודשיים שווים. בנוסף, ידאג המבקש לכך שאף אשתו תחתום על ערבות צד ג' בסכום של 15,000 ש"ח. יש לזכור כי בענייננו, כחלק מתנאי השחרור, נקבע כי המערער ישהה במעצר בית מלא, בעכו (הגם שהמבקש גר בירושלים, והאירוע מושא כתב האישום התרחש, אף הוא, בעיר ירושלים), כאשר במשך שחרורו בערובה יפוקח כל העת על ידי אחד משלושת הערבים שנקבעו בהחלטת כב' השופט כרמל.

המבקש ישוחרר מיד לאחר שיפקיד ערובה במזומן על סכום של 1,000 ש"ח, וימציא ערבות צד ג' של אשתו על סכום של 15,000 ש"ח. השחרור יכול שיעשה בפני קצין משטרה או שב"ס.

לא יאוחר מיום 30.09.14, יפקיד המבקש 1,000 ש"ח נוספים, שאם לא יעשה כן ייעצר מחדש, ויובא בפני שופט בתוך 24 שעות.

16. בשולי הדברים, אעיר, כי ככל שהמשיבה חפצה, עקב הקטנת סכום הערובה בהחלטה זו, לערור לבית המשפט העליון, ממילא רשאית היא לעשות כן.

17. כללו של דבר: הבקשה מתקבלת בכפוף לתנאים המפורטים בסעיף 15 לעיל.

ניתנה היום, ה' אלול תשע"ד, 31 אוגוסט 2014, בנוכחות הצדדים.